

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/625

KARAR NO : 1983/726

ÖZET: Siyasi Parti yönetim kurulu baş-
kan ve üyelerinin işlediği, sıkıyönetim
askeri mahkemesinin görev alanına girer
suçlara ait davanın 1402 sayılı Yasa'nın
2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1. mad-
desi gereğince zaman ve yer koşulu ara-
maksızın Askeri Yargı yerinde görülmesi
gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Adem Muhammed Gündoğan

O L A Y : Zabıta tarafından 6.6.1980 günü umuma açık yerlerle, Dernek lo-

kalinde arama yapıldığı sırada Türkiye İşçi Partisi il binasında başkan olarak görev y-
pan sanığın görevli polis memurlarına (Faşist polisler, Amerikan uşakları, bu hareket-
lerinizi kanınızla ödeyeceksiniz, memleketi bu hale döktünüz, ölenlerin hesabını siz-
lerden soracağız) demek suretiyle devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerini alenen
tahkir ve tezyif ettiği görevli emniyet müdürü Cemalattin Esin'e vazifesi sırasında t
me ile vurduğu iddia olunarak TCK.nun 159/1., 456/4., 271. maddelerine göre cezalandı-
rılması istemiyle Sakarya C. Savcılığına hakkında kamu davası açılmıştır.

Sakarya 1. Ağır Ceza Mahkemesi; 30.9.1981 gününde, 1981/18-119 sayı ile; sıl
yönetim komutanlığının 25.9.1981 günlü, yazılarında sanık hakkında TCK.nun 141. ve 14
maddelerine göre açılan soruşturma ile sanığın Türkiye İşçi Partisi Başkanı bulunduğ
gerekçesiyle davaların birlikte görülmesi istenilmiş olduğundan bahisle görevsizlik
kararı ver iştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi; 3.8.1982 günü
1982/14-457 sayı ile; sanığa atılı suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce i
lendiği ve suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığı, sanı
hakkında Türkiye İşçi Partisi Adapazarı il başkanı olarak komünizm propagandası yapı
ğı yolunda Mahkememiz'in 1982/33-360 sayıda kayıtlı ikinci bir dava dosyası görülme
olup davanın birlikte görülmesine yer olmadığı davaya bakan heyetçe cevap verilmiş
makla, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı
vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247
yılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmakla, d
dosyası İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'ndan 24.11.1982 günlü, 198
423 sayılı yazıları ile Mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık
kemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç,

Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 26.12.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşüldü:

Saniğe atılı eylemlerin devletin emniyet kuvvetlerine tahkir ve tezyif etmek ve görevli memura M. fiil suçlarını oluşturacağı ileri sürülmekte ise de; dava konusu olan eylemler birlikte değerlendirildiğinde, iş bu fiillerin ideolojik amaçla işlenmiş olduğu ve bu nedenle de sıkı yönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

Atılı suçlar, Sakarya ilinde 12.9.1980 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç ay daha önce 6.6.1980 gününde işlenmiş ise de; sanığın Sakarya ili (TIP) Türkiye İşçi Partisi il başkanı olarak aynı günlü olay sırasında komünizm propagandası yaptığı iddiası ile açılan ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde 1982/33-360 sayıda kayıtlı kamu davasının duruşmasına devam edildiği ve ayrıca sanığın adı geçen siyasi partinin il başkanı olduğu dosyadaki belgelerden anlaşılmalı ve bu gibi sanıkların işledikleri sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin suçlara 1402 sayılı Yasa'nın 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1. maddesi uyarınca yer ve zaman kaydına bakılmaksızın parti genel merkezinin bulunduğu yer sıkıyönetim mahkemelerinde bakılması öngörülmüş olmakla, bu davanın da askeri yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesini görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerekliğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 1982 günlü, 1982/14-457 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 26.12.1983 gün kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

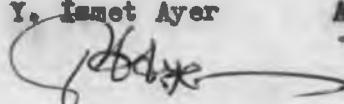
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

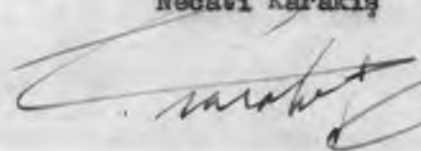
Üye

Mustafa Aksoy

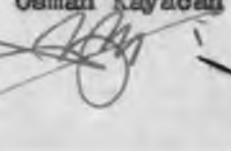
Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

